

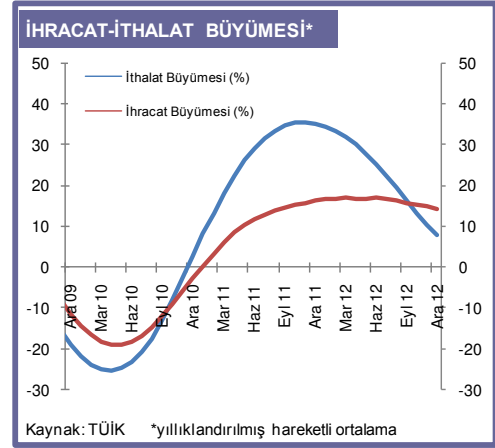
EKONOMİ BÜLTENİ 138

31 Ocak 2013

Dış Ticaret Açığındaki Azalma Devam Etti Gelişmekte Olan Ülkelerde İthalat Artışı Hız Kesti

TÜİK tarafından açıklanan dış ticaret verilerine göre; 2012 yılı Aralık ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %1.4 artışla 12.64 milyar dolara yükselirken, ithalat ise %3.7 azalarak 19.82 milyar dolar olmuştur. Aynı dönemde dış ticaret açığı %11.6 azalarak 7.17 milyar dolara gerilemiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise aylık bazda %63.8 düzeyinde gerçekleşerek, Ekim ayında oluşan son üç yılın en yüksek değerinden gerilemeye devam etmiştir.

Son 12 aylık kümülatif dış ticaret verileri incelendiğinde; ihracatın yıllık bazda %13.09 artarak 152.56 milyar TL'ye, ithalatın ise %1.79 azalarak 236.53 milyar TL'ye gerilediği göze çarpmaktadır. İthalat ve ihracat serilerinin büyüme trendi incelendiğinde; ithalatın yıllık artış hızı Eylül 2012'den itibaren 2.5 yıl aradan sonra negatif büyümeye geçmiştir. İhracat artış hızı ise Haziran 2012'de başlayan hafif düzeydeki yavaşlamaya rağmen gücünü korumaktadır. Böylece, 2012 yılsonunda 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı 83.97 milyar TL olup, bir önceki yıla göre %20.72 gerilemiştir. 2012 yılı ihracatın ithalatı karşılama oranı ise %64.54 olarak gerçekleşmiştir. (Son on yıllık ortalama oran ise %64.75 düzeyindedir.)

Türkiye, G-20 Ülkeleri Arasında Ticari Açıklık Bakımından 12. Sırada...

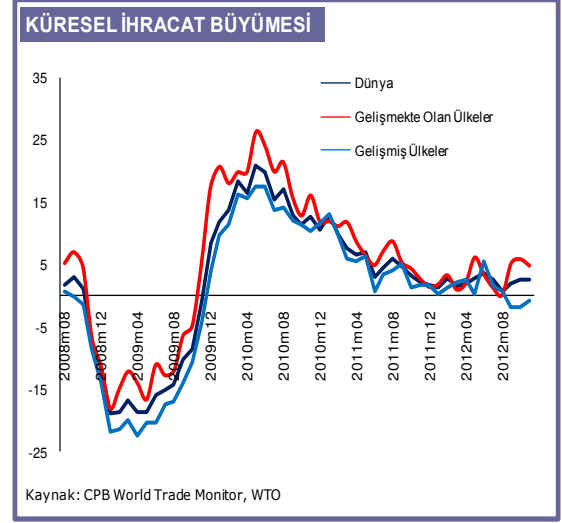
Ticaret/GSMH (%)					
G20 Ülkeleri	Sıra	2011	Sıra	2001	Sıra Fark
G. Kore	1	110.3	4	69.22	3
Almanya	2	95.27	5	67.6	3
S. Arabistan	3	92.25	6	63.95	3
AB	4	83.82	2	70.77	-2
İngiltere	5	66.57	9	56.85	4
Meksika	6	64.67	8	57.33	2
Kanada	7	63.56	1	81.34	-6
İtalya	8	59.16	12	52.33	4
Çin	9	58.68	15	43.08	6
G. Afrika	10	58.25	10	56.21	0
Fransa	11	56.72	11	55.58	0
Türkiye	12	56.38	13	50.76	1
Hindistan	13	54.49	17	25.63	4
Rusya	14	53.34	7	61.11	-7
Endonezya	15	51.24	3	69.79	-12
Arjantin	16	41.35	19	21.74	3
Avustralya	17	41.06	14	43.95	-3
ABD	18	31.73	18	23.71	0
Japonya	19	31.36	20	20.26	1
Brezilya	20	24.51	16	25.68	-4
Ortalama		59.74		50.84	

Kaynak: Dünya Bankası

Ticaret/GSMH(%) oranı, uluslararası ticari işlemlerin yurtiçindeki ticari işlemlere göre önem düzeyini ölçmede sıklıkla kullanılmaktadır. Bu göstere her bir ülke için toplam ticaretin (mal ve hizmet ithalat ve ihracat toplamı) GSMH'ye oranlanmasıyla hesaplanır. Bu orana ticari açıklık oranı da denmektedir. Dünya Bankası'ndan alınan 2011 yılına ilişkin Ticaret/GSMH(%) verilerine göre; G-20 ülkeleri sıralamasında Türkiye'nin 12. sırada olduğu gözlenmektedir. Türkiye'nin bu sıralamada, son on yılda sadece 1 kademe yükseldiği görülmektedir. Dışa açıklığı en hızlı yükselen ülkeler arasında 6 kademe ile Çin ilk sırada gelirken, bu ülkeyi 4 kademe yükselen İtalya ve Hindistan izlemektedir. Dışa açıklığı gerileyen ülkeler içinde ise 12 kademe ile Endonezya ve 7 kademe ile Rusya dikkati çekmektedir. G-20 ülkeleri içinde dışa açıklığı en yüksek ülke %110.3 ile G. Kore'dir. Bu ülkeyi, %95.27 ile Almanya, %92.25 ile S. Arabistan izlemektedir. Dışa açıklığı en düşük ülkeler arasında; %24.51'lik Ticaret/GSMH oranı ile Brezilya ilk sırada gelirken, bu ülkeyi yaklaşık %31'lik oranla Japonya ve ABD izlemektedir. G-20 ülkelerinde dışa açıklık ortalaması son on yılda %50.8'den %59.74'e yaklaşık 9 puan yükselmiştir.

Dünya Ticaretindeki Artış Hızı; Gelişmiş ve Gelişmekte olan Ülke Ticaretlerindeki Dengelenmeye Yatay Kaldı...

WTO (Dünya Ticaret Örgütü) verilerine göre; dünya ticaret hacmi, Kasım ayında bir önceki aya göre %0.8, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %2.7 artmıştır. Böylece yıllık bazdaki ticaret büyüme hızı bir önceki aya göre yatay seviyede kalmıştır. Bunda, dünya ithalat ve ihracat hacminin gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında gösterdiği zıt yönlü hareketin bir miktar dengelenmesi etkili olmuştur. Küresel ithalat hacminin yıllık bazda gelişmiş ülkelerde %0.5, gelişmekte olan ülkelere ise %6.3 arttığı gözlenmiştir. Gelişmiş ülkelerde uygulanan parasal genişleme kararlarının etkisinin, iç talep ve dolayısıyla ithalat üzerinde hissedilmeye başlandığı dikkati çekmektedir. İhracat hacmi ise gelişmiş ülkelerde %0.6 azalırken, gelişmekte olan ülkelere %4.9 artmıştır. Gelişmekte olan ülkelerdeki ithalat hacminde olduğu gibi ihracat hacminde de artış hızının yavaşladığı dikkati çekmektedir.

2012 yılsonu itibariyle ihracatın ithalatı karşılama oranı %65 ile beklentimiz dahilinde, dış ticaret açığı ise 83.97 milyar dolar ile beklentimizin üzerinde gerçekleşmiştir. Son 12 aylık kümülatif verilere göre, ithalatta negatif büyüme eğilimi sürmektedir. Nitekim, geçtiğimiz ay, ithalatta görülen artışın trend kazanmadığı son açıklanan verilerde de görülmektedir. İthalatta negatif büyüme trendini destekleyen diğer bir argüman, geçtiğimiz ay gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ticaretlerindeki zıt yönlü hareketin gelişmiş ülkeler lehine düzelmeye başlamasıdır. Bu durum, gelişmekte olan ülkeler grubunda yer alan Türkiye için önümüzdeki dönemde ithalat artışının hız kazanması olasılığını düşürmektedir. OKFRAM olarak, orta vadede iç ve dış talep dengelenmesinin hafifleyerek devam etmesini beklemekteyiz.